



EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Všeobecné zásady ku konaniam týkajúcim sa kvalifikovaných účastí

BANKENTOEZICHT

Marec 2023

BANKTILSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKU PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Obsah

1	Predslov	2
2	Rámec pre posudzovanie nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách v SSM	4
2.1	Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu a nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu	4
2.2	Vykonávacie/regulačné technické predpisy týkajúce sa postupov a formulárov; spoločné usmernenia	5
3	Kvalifikované účasti: všeobecné zásady	6
3.1	Transparentnosť	6
3.2	Konzistentnosť	6
3.3	Individuálne posudzovanie a proporionalita	6
4	Oznamovacia povinnosť	7
4.1	Všeobecné informácie	7
4.2	Čo znamená kvalifikovaná účasť?	7
4.3	Rozhodnutie o nadobudnutí	12
5	Posúdenie	15
5.1	Zásada proporcionality	15
5.2	Hodnotiace kritériá	15
6	Procedurálne aspekty a dokumentácia; požadované informácie	29
6.1	Fáza pred podaním oznámenia a synchronizácia postupov zahŕňajúcich viaceré príslušné vnútroštátne orgány	29
6.2	Potvrdenie o prijatí a určenie procesnej lehoty	29
6.3	Žiadosť o ďalšie informácie a pozastavenie zákonnej lehoty	30
6.4	Významné zmeny v priebehu posudzovania a po jeho skončení	31
6.5	Sprievodné ustanovenia k rozhodnutiu ECB	31
6.6	Procedurálne otázky týkajúce sa posúdenia kvalifikovanej účasti	33

1 Predslov

Prudenciálne posudzovanie nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účasí v úverových inštitúciách je základným nástrojom zabezpečovania účinného dohľadu nad európskym finančným systémom. Základným predpokladom dôvery verejnosti vo finančný systém je vedomie, že vlastníci kvalifikovaných účasí v úverových inštitúciách spĺňajú určité minimálne požiadavky.

V súlade s článkom 23 smernice o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD)¹ sa v rámci posudzovania nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účasí budú analyzovať nasledujúce aspekty: i) dobrá povesť navrhovaného nadobúdateľa, ii) dobrá povesť, vedomosti, zručnosti a skúsenosti každého člena riadiaceho orgánu, ktorý bude v dôsledku navrhovaného nadobudnutia riadiť činnosť úverovej inštitúcie, iii) finančné zdravie navrhovaného nadobúdateľa, iv) vplyv navrhovaného nadobudnutia na schopnosť cieľového podniku aj naďalej dodržiavať všetky prudenciálne požiadavky vrátane prípadného vplyvu na možnosť vykonávať účinný dohľad v budúcnosti, a v) prípadné (zvýšené) riziko väzieb na pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu v súvislosti s navrhovaným nadobudnutím. Hlavným cieľom analýzy je zabezpečiť nepretržité spoľahlivé a obozretné riadenie cieľovej úverovej inštitúcie a znížiť riziko, že subjekty a akcionári budú obchádzať bankovú reguláciu a dohľad.

Od 4. novembra 2014 má Európska centrálna banka (ECB) výhradnú právomoc posudzovať nadobúdanie a zvyšovanie kvalifikovaných účasí vo všetkých úverových inštitúciách zriadených v členských štátoch EÚ, ktoré sú zapojené do jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM), t. j. vo všetkých krajinách eurozóny a od 1. októbra 2020 v Bulharsku, ktorého príslušný vnútroštátny orgán nadviazal s ECB úzku spoluprácu na základe článku 7 nariadenia o SSM.² V Bulharsku sa táto právomoc vykonáva v úzkej spolupráci s príslušným vnútroštátnym orgánom členského štátu cieľovej úverovej inštitúcie.

Cieľom týchto všeobecných zásad je objasniť postup dohľadu, ktorý príslušné vnútroštátne orgány a ECB uplatňujú pri posudzovaní v rámci konaní týkajúcich sa kvalifikovaných účasí. Dokument obsahuje informácie: i) o okruhu osôb, ktoré sú povinné podrobiť sa posúdeniu, ii) o spôsobe uplatňovania hodnotiacich kritérií a iii) o najdôležitejších dokumentoch vyžadovaných pri posudzovaní v rámci konaní týkajúcich sa kvalifikovaných účasí. Prináša tiež podrobnejšie informácie o komplexných štruktúrach nadobúdania kvalifikovaných účasí, o uplatňovaní proporcionality a o špecifických procedurálnych aspektoch.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

² Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63). V krajinách s režimom úzkej spolupráce vydáva ECB pokyny príslušným vnútroštátnym orgánom, ktoré sú zodpovedné za prijatie konečného rozhodnutia o navrhovanom nadobudnutí alebo zvýšení kvalifikovaných účasí.

Ak nie je uvedené inak, všeobecné zásady používajú terminológiu z nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR)³, smernice CRD a spoločných usmernení.⁴

Pravidlá, postupy a procesy uvedené v týchto všeobecných zásadách sa môžu priebežne meniť. Všeobecné zásady nie sú právne záväzné. Ich cieľom je poskytnúť praktický nástroj na podporu navrhovaných nadobúdateľov a všetkých subjektov zapojených do procesu nadobúdania alebo zvyšovania kvalifikovaných účastí s cieľom zabezpečiť hladký a efektívny priebeh konaní a hodnotení. Dokument sa bude pravidelne aktualizovať na základe najnovšieho vývoja a poznatkov z praxe.

Vzťah medzi týmito všeobecnými zásadami a všeobecnými zásadami ECB týkajúcimi sa prístupu dohľadu ku konsolidácii v bankovom sektore

Informácie o nadobúdaní kvalifikovaných účastí ako súčasť projektu bankovej konsolidácie sa nachádzajú aj vo [všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa prístupu dohľadu ku konsolidácii v bankovom sektore](#), ktorý objasňuje celkový prístup, očakávania dohľadu a hlavné prudenciálne aspekty projektov konsolidácie, ako aj priebežný dohľad nad novými spojenými subjektmi, ktoré vznikli v týchto transakciách. Cieľom týchto všeobecných zásad je poskytnúť všeobecné informácie o právnych a politických aspektoch spoločných pre všetky hodnotenia kvalifikovaných účastí, predovšetkým o tých, ktoré sa vyskytli v praxi počas predchádzajúcich konaní. Obe dokumenty môžu byť užitočným zdrojom informácií v prípadoch konsolidačných transakcií v bankovom sektore zahŕňajúcich hodnotenie kvalifikovaných účastí, keďže sa zameriavajú na odlišné aspekty.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁴ Európsky orgán pre bankovníctvo, záverečná správa o spoločných usmerneniach o obozretnom posudzovaní nadobudnutí a zvyšovaní kvalifikovaných účastí vo finančnom sektore (JC/GL/2016/01), Frankfurt, december 2016.

2 Rámec pre posudzovanie nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách v SSM

2.1 Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu a nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu

Pojmom navrhovaný nadobúdateľ sa v tomto dokumente označuje fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa rozhodla priamo alebo nepriamo nadobudnúť alebo zvýšiť kvalifikovanú účasť.

Výlučná právomoc ECB posudzovať nadobúdanie a zvyšovanie kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách v krajinách zapojených do SSM je stanovená v článku 4 ods. 1 písm. c) nariadenia o SSM.⁵ Článok 6 ods. 4 stanovuje, že táto právomoc sa vzťahuje na významné i na menej významné inštitúcie.⁶ Táto právomoc sa vykonáva v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Príslušné vnútroštátne orgány sú príjemcami oznámení podávaných prostredníctvom portálu IMAS (v príslušných prípadoch) a ECB predkladajú návrh na vznesenie či nevznesenie námietky voči nadobudnutiu alebo zvýšeniu kvalifikovanej účasti.⁷ Článok 15 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu objasňuje postup, ktorý musia navrhovatelia, príslušné vnútroštátne orgány a ECB dodržiavať pri posudzovaní nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách. Tento postup je bližšie špecifikovaný v článkoch 85 až 87 nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu.⁸

Článok 4 ods. 3 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu stanovuje, že ECB musí pri plnení svojich úloh v oblasti dohľadu uplatňovať všetky príslušné právne predpisy EÚ, a v prípade smerníc aj vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto smernice transponujú.⁹

Právo EÚ a vnútroštátne právo

Požiadavky týkajúce sa posudzovania nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účastí¹⁰ sú uvedené v článkoch 22 až 27 smernice CRD.

⁵ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁶ Výnimkou sú významné a menej významné banky, u ktorých prebieha riešenie krízovej situácie.

⁷ Prostredníctvom portálu IMAS je možné predkladať informácie súvisiace s procesom dohľadu: viac nižšie v časti 6.2.3.

⁸ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1).

⁹ Článok 4 ods. 3 tiež stanovuje, že keď sú príslušným právom Únie nariadenia a keď tieto nariadenia v súčasnosti explicitne ponúkajú členským štátom EÚ rôzne možnosti, ECB uplatňuje vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto možnosti vykonávajú.

¹⁰ V zmysle článku 4 ods. 1 bodu 36 nariadenia CRR (uvedené aj v článku 3 ods. 1 bode 33 smernice CRD).

Cieľom právnych predpisov EÚ je dosiahnuť maximálnu harmonizáciu, čo znamená, že vnútroštátne právo nemôže stanoviť prísnejšie požiadavky, než sú požiadavky stanovené v smernici CRD.¹¹ Rámec EÚ však nevymedzuje určité kľúčové pojmy, ako je napríklad nepriama účasť, konanie v zhode a významný vplyv. ECB preto musí pri posudzovaní nadobúdania a zvyšovania kvalifikovaných účastí v krajinách zapojených do SSM uplatňovať príslušné vnútroštátne právne predpisy, ktoré upravujú účinné uplatňovanie pravidiel smernice CRD týkajúcich sa kvalifikovaných účastí.

2.2 Vykonávacie/regulačné technické predpisy týkajúce sa postupov a formulárov; spoločné usmernenia

ECB uplatňuje všetky príslušné právne akty EÚ prijaté Európskou komisiou vrátane tých, ktoré boli vydané na základe návrhov európskych orgánov dohľadu, označovaných ako regulačné alebo vykonávacie technické predpisy. Relevantné sú predovšetkým vykonávacie technické predpisy stanovujúce formuláre a vzory, ktoré majú príslušné orgány v Európskej únii používať v rámci vzájomných konzultácií o nadobúdaní a zvyšovaní kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách. Ich cieľom je zosúladiť výmenu informácií a zabezpečiť účinnú komunikáciu medzi príslušnými orgánmi v rámci rôznych krajín i sektorov. Predpisy tiež obsahujú usmernenia týkajúce sa postupu a časových rámcov predkladania žiadostí o informácie a súvisiacich odpovedí a na tento účel poskytujú súbor príslušných vzorov.

Okrem práva Únie a vnútroštátneho práva ECB dodržiava aj spoločné usmernenia.

¹¹ Článok 22 ods. 8 smernice CRD.

3 Kvalifikované účasti: všeobecné zásady

3.1 Transparentnosť

Pojmom „orgány dohľadu“ sa v tomto dokumente označujú príslušné vnútroštátne orgány i ECB.

Navrhovaní nadobúdatelia sú zo zákona povinní zabezpečiť dôkladné a kompletne vypracovanie príslušných oznámení, ako aj otvorenú a rýchlu výmenu informácií, aby mohli orgány dohľadu dospieť k riadne podloženému záveru. Požadované informácie vychádzajú zo zoznamov uverejnených členskými štátmi (článok 23 ods. 4 smernice CRD), so zohľadnením odporúčaní v spoločných usmerneniach.

V záujme uľahčenia procesu posudzovania je vítané nadviazanie kontaktu medzi navrhovaným nadobúdateľom a orgánom dohľadu ešte pred podaním oznámenia.¹²

3.2 Konzistentnosť

Tieto všeobecné zásady podrobne vysvetľujú politiky, postupy a procesy, ktoré ECB uplatňuje pri posudzovaní oznámení týkajúcich sa kvalifikovaných účastí, s cieľom zabezpečiť konzistentný prístup ku všetkým prípadom v rámci SSM. Konzistentné uplatňovanie týchto politik a postupov však podlieha i príslušným ustanoveniam vnútroštátneho práva.

3.3 Individuálne posudzovanie a proporcionalita

Pri posudzovaní kvalifikovaných účastí platí zásada proporcionality. Táto všeobecná zásada práva EÚ zabezpečuje, aby akty európskych inštitúcií neprekračovali rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Je stanovená v článku 5 Zmluvy o Európskej únii,¹³ v zmysle jej výkladu Európskym súdnym dvorom a ďalšieho objasnenia uvedeného v spoločných usmerneniach.

V rámci konaní týkajúcich sa kvalifikovaných účastí sa budú všetky relevantné okolnosti zohľadňovať a posudzovať jednotlivo, s prihliadnutím na aspekty proporcionality v závislosti od povahy, rozsahu a komplexnosti navrhovanej transakcie.

Podrobné informácie o uplatňovaní zásady proporcionality a o špecifikách posudzovania špecifických nadobúdateľov a komplexných štruktúr nájdete v príslušných sprievodných poznámkach v rámci tohto dokumentu.

¹² Hlava II, kapitola 2, odsek 9.3 spoločných usmernení.

¹³ Konsolidovaná verzia Zmluvy o Európskej únii (Ú. v. EÚ C 202, 7.6.2016, s. 13).

4 Oznamovacia povinnosť

4.1 Všeobecné informácie

Fyzické a právnické osoby, ktoré prijali rozhodnutie o nadobudnutí alebo zvýšení kvalifikovanej účasti, sú povinné informovať príslušný orgán zodpovedný za dohľad nad príslušnou úverovou inštitúciou.¹⁴ Oznámenie je potrebné predložiť pri prijatí rozhodnutia. Vo všeobecnosti by teda mal navrhovaný nadobúdateľ príslušný vnútroštátny orgán informovať vždy pred plánovanou transakciou.¹⁵ Na oznamovaciu povinnosť sa zásada proporcionality nevzťahuje.

Sprievodná poznámka

Opatrenia dohľadu uplatňované v prípade neoprávnených držiteľov kvalifikovaných účastí

Podľa článku 22 smernice CRD členské štáty od fyzických a právnických osôb, ktoré prijali rozhodnutie buď priamo alebo nepriamo nadobudnúť kvalifikovanú účasť v úverovej inštitúcii, alebo kvalifikovanú účasť zvýšiť nad úroveň príslušnej prahovej hodnoty, vyžadujú, aby pred nadobudnutím účasti písomne informovali príslušné orgány. Pred každým nadobudnutím alebo zvýšením kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách by sa tak malo uskutočniť ich posúdenie. Príslušní držitelia kvalifikovaných účastí v úverovej inštitúcii by sa v prípade nedodržania tejto povinnosti, či už úmyselného alebo neúmyselného, považovali za neoprávnených.

V takýchto prípadoch, bez toho, aby bola dotknutá možnosť vykonať následné posúdenie kvalifikovanej účasti, má príslušný orgán k dispozícii opatrenia dohľadu, ktoré môže uplatniť, aby neoprávnení držitelia kvalifikovaných účastí nemohli vykonávať svoje podnikové práva pred tým, ako došlo k posúdeniu príslušným orgánom, resp. v jeho priebehu. Podľa článku 26 ods. 2 smernice CRD a v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi môžu takéto opatrenia zahŕňať zákazy, sankcie podľa článkov 65 až 72 smernice CRD voči členom riadiaceho orgánu a manažmentu, alebo pozastavenie výkonu hlasovacích práv spojených s účasťami, ktoré vlastní akcionári alebo spoločníci dotknutej úverovej inštitúcie. V niektorých jurisdikciách vedie nedodržanie povinnosti informovať o nadobudnutí alebo zvýšení kvalifikovanej účasti k automatickému pozastaveniu hlasovacích práv navrhovaného nadobúdateľa.

4.2 Čo znamená kvalifikovaná účasť?

Pojem „kvalifikovaná účasť“ je vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 36 nariadenia CRR (ako odkaze v článku 3 ods. 1 bode 33 smernice CRD) v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice CRD ako priamy alebo nepriamy podiel v podniku, ktorý:

¹⁴ Článok 22 smernice CRD.

¹⁵ Ďalšie informácie: hlava II, kapitola 1, odsek 7.2 spoločných usmernení a časť 4.3 nižšie.

- predstavuje aspoň 10 % základného imania alebo hlasovacích práv podniku, alebo
- umožňuje vykonávať významný vplyv na riadenie podniku, alebo
- má za následok, že sa úverová inštitúcia stáva dcérskou spoločnosťou navrhovaného nadobúdateľa.

Podľa objasnenia Európskeho orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) musí byť v prípade účasti splnené jedno z uvedených kritérií.¹⁶

Podľa článku 22 smernice CRD navyše „členské štáty požadujú, aby každá fyzická alebo právnická osoba¹⁷, alebo takéto osoby konajúce v zhode (ďalej len „navrhovaný nadobúdateľ“), ktoré sa rozhodli nadobudnúť priamo alebo nepriamo kvalifikovanú účasť v úverovej inštitúcii alebo v nej takúto kvalifikovanú účasť priamo alebo nepriamo ďalej zvýšiť, čo by malo za následok, že by ich podiel na hlasovacích právach alebo kapitáli dosiahol alebo prekročil 20 %, 30 % alebo 50 % alebo že by sa úverová inštitúcia stala ich dcérskou spoločnosťou (ďalej len „navrhované nadobudnutie“), písomne pred nadobudnutím oznámili (túto skutočnosť) príslušným orgánom úverovej inštitúcie, v ktorej chcú kvalifikovanú účasť nadobudnúť alebo zvýšiť“. Pojem „dcérska spoločnosť“ je vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 16 nariadenia CRR, ktorý odkazuje na prípady vzťahu medzi materskou a dcérskou spoločnosťou uvedené v smernici o účtovníctve¹⁸ a na pojem „rozhodujúci vplyv“.

4.2.1 Spôsob určenia prahových hodnôt v prípade „hlasovacích práv“

Ako sa uvádza v článku 27 smernice CRD, pri posudzovaní prípadného prekročenia príslušnej prahovej hodnoty by sa mali zohľadniť „hlasovacie práva“ uvedené v článkoch 9, 10 a 11 smernice 2004/109/ES¹⁹ a podmienky týkajúce sa ich agregácie stanovené v článku 12 ods. 4 a 5 tej istej smernice.

4.2.2 Významný vplyv

Ako sa uvádza vo vymedzení pojmu „kvalifikovaná účasť“ v článku 4 ods. 1 bode 36 nariadenia CRR, podiel na kapitáli alebo hlasovacích právach nižší ako 10 % môže

¹⁶ Ďalšie informácie: [internetová stránka EBA](#).

¹⁷ Pojem „právnická osoba“ sa má vykladať v širšom zmysle a zahŕňa napríklad komanditnú spoločnosť/Kommanditgesellschaft/société en commandite, stichting, maatschap atď.

¹⁸ Vymedzenie pojmu uvedené v článku 4 ods. 1 bode 16 nariadenia CRR obsahuje odkazy na články 1 a 2 v danom čase platnej siedmej smernice Rady, ktoré sa teraz vykladajú ako odkazy na článok 22 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 38).

byť kvalifikovanou účasťou, ak umožňuje držiteľovi vykonávať významný vplyv na riadenie úverovej inštitúcie.

Pri posudzovaní možnosti vykonávať významný vplyv na riadenie úverovej inštitúcie sa vždy uskutočňuje individuálna analýza, v rámci ktorej by sa mali brať do úvahy všetky relevantné skutočnosti a okolnosti. Spoločné usmernenia obsahujú neúplný zoznam faktorov hodnotenia možnosti významného vplyvu²⁰. Významný vplyv môže byť potvrdený na základe prítomnosti jedného z faktorov, prípadne sa môže brať do úvahy kombinácia relevantných faktorov.

4.2.3 Povaha kvalifikovanej účasti: priama a nepriama

Podľa článku 22 smernice CRD je možné kvalifikovanú účasť v úverovej inštitúcii nadobudnúť alebo zvýšiť priamo alebo nepriamo. Smernica CRD však neuvádza, ako identifikovať nepriame kvalifikované účasti. Spoločné usmernenia stanovujú dve kritériá, ktoré možno použiť na určenie nepriamych účastí: kritérium „kontrola“ a kritérium „násobenia“.²¹

Kritérium kontroly, ktoré by sa malo uplatňovať ako prvý krok, je založené na zásade, že všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré vykonávajú kontrolu nad držiteľom kvalifikovanej účasti v dohliadanom subjekte, sa musia považovať za nepriamych nadobúdateľov tejto kvalifikovanej účasti. Preto sa od všetkých fyzických alebo právnických osôb, ktoré nadobúdajú kontrolu nad existujúcim držiteľom kvalifikovanej účasti v úverovej inštitúcii, alebo ktoré už majú kontrolu nad navrhovaným nadobúdateľom takejto účasti, vyžaduje, aby o svojej pozícii nepriamych navrhovaných nadobúdateľov informovali príslušné orgány. Pokiaľ ide o pojem kontroly, spoločné usmernenia odkazujú na vzťah medzi materskou spoločnosťou a dcérskou spoločnosťou uvedený v smernici o účtovníctve.²²

Kritérium násobenia, ktoré sa má uplatniť v druhom kroku, spočíva v násobení percent účastí v rámci podnikového reťazca, pričom sa začína od účasti v úverovej inštitúcii v priamej držbe a pokračuje sa nahor po podnikovom reťazci dovtedy, kým výsledok násobenia dosahuje aspoň 10 %. O nepriame nadobudnutie kvalifikovanej účasti tak pôjde v prípade všetkých fyzických alebo právnických osôb s výsledkom násobenia aspoň 10 %, a navyše aj v prípade všetkých fyzických alebo právnických osôb, ktoré majú nad nimi priamu alebo nepriamu kontrolu.

Za absencie záväzných ustanovení v právnych predpisoch EÚ sa uplatňuje prístup odporúčaný v spoločných usmerneniach, pokiaľ sa v príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch nestanovuje inak.

²⁰ Hlava II, kapitola 1, časť 5 spoločných usmernení.

²¹ Hlava II, kapitola 1, časť 6 spoločných usmernení.

²² Článok 22 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných zvierkach, konsolidovaných účtovných zvierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

Sprievodná poznámka

Špecifickí nadobúdatelia a komplexné štruktúry nadobúdania

Od začiatku SSM sa ECB zaoberala viacerými konaniami týkajúcimi sa kvalifikovaných účastí, do ktorých boli zapojení špecifickí nadobúdatelia. Často sa vyznačujú komplexnými podnikovými štruktúrami a riadením, krátkodobými investičnými stratégiami a/alebo využívaním vysokého objemu dlhového financovania, pričom sa často snažia získať kontrolu nad úverovou inštitúciou. Týmito špecifickými nadobúdateľmi sú najmä súkromné kapitálové spoločnosti, štátne investičné fondy a konglomeráty.

Vždy, keď štruktúra nadobudnutia pozostáva z viacerých úrovní, všetci nepriami navrhovaní nadobúdatelia pre každú úroveň (určení na základe dvoch vyššie uvedených kritérií) sú povinní individuálne informovať príslušné orgány, bez akejkoľvek výnimky pre medziúrovne, keďže nie sú stanovené v smernici CRD.²³ V prípadoch komplexných štruktúr nadobúdania (napr. skupín súkromných kapitálových investorov) sa preto vyžaduje overenie presného okruhu osôb s oznamovacou povinnosťou. Na tento účel je v prípade všetkých fyzických a právnických osôb v reťazci držby medzi konečným držiteľom a priamym nadobúdateľom kvalifikovanej účasti nevyhnutné overiť, či jednotlivé osoby v dôsledku navrhovaného nadobudnutia dosiahnu alebo prekročia prahovú hodnotu 10 % alebo získajú možnosť vykonávať významný vplyv nad cieľovým podnikom. Pri investičných subjektoch zriadených vo forme komanditných spoločností je toto overenie potrebné vykonať v prípade všetkých komanditných a komplementárnych spoločníkov a všetkých sprostredkovateľských spoločností. Zodpovednosť za vykonanie počiatočnej analýzy toho, na ktoré fyzické a/alebo právnické osoby sa uvedené kritériá vzťahujú, nesú navrhovaní nadobúdatelia.

Ak v prípade navrhovaného nadobúdateľa ide o reťazec držby pozostávajúci z priameho nadobúdateľa a viacerých vrstiev nepriamych nadobúdateľov, alebo ak sa oznámenie vyžaduje od viacerých navrhovaných nadobúdateľov konajúcich v zhode, oznámenia by sa v záujme zjednodušenia celého procesu mali spojiť do jedného kolektívneho oznámenia podaného v mene všetkých nadobúdateľov. Na účely splnenia oznamovacej povinnosti tiež môžu nadobúdatelia vymenovať subjekt z vlastných radov alebo tretiu stranu. V takom prípade musia orgánu dohľadu spolu s oznámením predložiť i príslušné splnomocnenie alebo rovnocenný dokument.

4.2.4 Konanie v zhode

V súvislosti s pojmom „konanie v zhode“ platí, že účasti viacerých osôb je potrebné zlúčiť, ak uzavreli dohodu, ktorej cieľom je stanoviť podmienky nadobudnutia alebo zvýšenia kvalifikovanej účasti.²⁴ Tieto osoby tak vo svojom(-ich) oznámení(-iach) príslušnému orgánu musia uviesť, že konajú v zhode a kvalifikovanú účasť nadobúdajú alebo zvyšujú spoločne.

²³ Tým nie je vylúčené, že oznámenie môže v mene medziúrovní podať aj materský podnik, ako sa uvádza v hlave II kapitole 1 bodoch 6.4 a 6.5 spoločných usmernení.

²⁴ Podľa hlavy II kapitoly 1 ods. 4.6 písm. a) spoločných usmernení by samotná skutočnosť, že príslušné strany spoločne uzatvárajú kúpno-predajnú zmluvu, nemala automaticky znamenať, že strany konajú v zhode.

Podľa orgánov dohľadu konajú v zhode všetky právnické alebo fyzické osoby, ktoré sa rozhodnú nadobudnúť alebo zvýšiť kvalifikovanú účasť na základe výslovnej alebo implicitnej (písomnej alebo ústnej) vzájomnej dohody.²⁵ Spoločné usmernenia uvádzajú určité faktory, ktoré musia byť zohľadnené pri posudzovaní toho, či príslušné osoby uzavreli dohodu o konaní v zhode.²⁶

4.2.4.1 Dohody o konaní v zhode

Konanie v zhode na základe explicitných dohôd akcionárov

V niektorých prípadoch navrhovaní nadobúdatelia svoj zámer konať v zhode explicitne deklarujú, a preto kapitál a/alebo hlasovacie práva, ktoré sú predmetom spoločného nadobudnutia, orgánom dohľadu oznamujú v už agregovanej podobe. Explicitné dohody o konaní v zhode sú zmluvy, v ktorých sa navrhovaní nadobúdatelia napríklad zaväzujú konzistentne uplatňovať podobné postupy hlasovania alebo vykonávať hlasovacie práva jednomyselne, riadiť sa rozhodnutiami konzorcia alebo založiť spoločnú holdingovú spoločnosť na účely spoločného nadobudnutia a riadenia cieľového podniku.

V prípadoch, keď sa existujúci akcionári cieľového podniku rozhodnú vytvoriť konzorcium s cieľom konať v zhode, pričom ich spojené existujúce účasti predstavujú kvalifikovanú účasť v úverovej inštitúcii, sú akcionári povinní informovať o tejto zmene orgány dohľadu ešte pred jej vykonaním a poskytnúť príslušnú dokumentáciu na posúdenie.²⁷

Konanie v zhode na základe implicitných dohôd alebo zosúladených postupov

Posudzovanie toho, či navrhovaní nadobúdatelia uzavreli implicitnú dohodu o konaní v zhode, prebieha individuálne, pričom sa zohľadňujú najmä faktory uvedené v spoločných usmerneniach. V niektorých prípadoch stačí na potvrdenie konania v zhode len jeden z faktorov, zatiaľ čo v iných prípadoch sa zohľadňuje kombinácia príslušných faktorov.

Sprievodná poznámka

Špecifickí nadobúdatelia a komplexné štruktúry

V prípade skupinových štruktúr nadobúdateľov s viacerými účasťami, vrstvami a investičnými subjektmi riadených tými istými konečnými nepriamymi vlastníkmi (často definovanými ako

²⁵ Hlava II, kapitola 1, odsek 4.1 spoločných usmernení.

²⁶ Hlava II, kapitola 1, odsek 4.6 spoločných usmernení.

²⁷ Takéto prípady musia prejsť konaním týkajúcim sa kvalifikovaných účastí, aj keď ide o existujúcich akcionárov, ktorých účasti v cieľovom podniku sa síce nezmenili, no rozhodli sa konať v zhode. Výnimkou sú prípady, ktoré podľa konkrétnych ustanovení vnútroštátneho práva podliehajú odlišným špecifickým konaniam.

konečnými vlastníkmi) sa na posúdenie konania v zhode vyžaduje analýza. Od konečných vlastníkov sa zvyčajne vyžaduje, aby predložili oznámenie ako navrhovaní nadobúdatelia, vzhľadom na kritériá kontroly a násobenia uvedené vyššie.

4.2.4.2 Pasívne dohody akcionárov

I pasívne dohody akcionárov môžu predstavovať konanie v zhode.²⁸ Ide o explicitné alebo implicitné dohody akcionárov („pasívnych akcionárov“) s inými akcionármi („aktívnymi akcionármi“), podľa ktorých sa napríklad pasívni akcionári majú zdržať hlasovania, alebo aktívni akcionári, resp. vymenovaný líder skupiny, majú na valných zhromaždeniach akcionárov hlasovať v mene pasívnych akcionárov.

Sprievodná poznámka

Aktivizmus akcionárov verzus konanie akcionárov v zhode

Napriek širokej definícii tohto pojmu nie všetky spoločné kroky prijaté akcionármi v súvislosti s ich podielmi predstavujú „konanie v zhode“. Vo všeobecnosti môžu akcionári spolupracovať v záujme ochrany svojich záujmov monitorovaním riadenia úverovej inštitúcie (môžu napríklad zamietnuť návrh týkajúci sa odmeňovania riadiacich pracovníkov alebo schváliť/zamietnuť nadobudnutie alebo odpredaj navrhovaný riadiacim orgánom úverovej inštitúcie). Takýto aktivizmus akcionárov, resp. účinná kontrola zo strany akcionárov sa považuje za základný predpoklad riadnej správy a riadenia podnikov. Aktivizmus akcionárov môže mať rôzne podoby, od súkromných diskusií pred valným zhromaždením až po zvolanie valného zhromaždenia a zaraďovanie bodov do programu.

4.3 Rozhodnutie o nadobudnutí

Oznamovacia povinnosť vzniká vtedy, keď navrhovaný nadobúdateľ prijme rozhodnutie o nadobudnutí kvalifikovanej účasti v cieľovom podniku. Vo všeobecnosti možno predpokladať, že navrhovaný nadobúdateľ prijal rozhodnutie o nadobudnutí kvalifikovanej účasti vtedy, keď súčasnému(-ým) akcionárovi(-m) predloží bezpodmienečný návrh na uzavretie právne záväznej dohody o prevode. Predloženie konečnej (bezpodmienečnej) ponuky navrhovaného nadobúdateľa predávajúcemu(-im) je tak najneskorším okamihom, keď dochádza k naplneniu rozhodnutia o nadobudnutí a vzniku oznamovacej povinnosti.

²⁸ Podľa hlavy II kapitoly 1 ods. 4.1 druhej vety spoločných usmernení sa orgánom dohľadu „nemá brániť v tom, aby dospeli k záveru, že určité osoby konajú v zhode len preto, že jedna alebo niekoľko týchto osôb je pasívnych, pretože nečinnosť môže prispieť k vytvoreniu podmienok pre nadobudnutie alebo zvýšenie kvalifikovanej účasti alebo na vyvíjanie vplyvu na cieľový podnik“.

4.3.1 Oznamovacia povinnosť v prípade nedobrovoľného nadobudnutia

Navrhovaný nadobúdateľ môže prahovú hodnotu dosiahnuť alebo prekročiť aj bez prijatia aktívneho rozhodnutia o nadobudnutí alebo zvýšení účasti, niekedy aj bez toho, aby si bol nadobudnutia alebo zvýšenia účasti vedomý. Môže sa tak stať napríklad v dôsledku spätného odkúpenia akcií. Prípady pasívneho či nedobrovoľného nadobudnutia účastí podliehajú posúdeniu zo strany orgánu dohľadu, preto je potrebné ich oznámiť hneď, ako je navrhovaný nadobúdateľ o prekročení prahovej hodnoty informovaný.²⁹ Zodpovednosť za overenie prípadného dosiahnutia alebo prekročenia prahovej hodnoty nesie navrhovaný nadobúdateľ.

4.3.2 Oznamovacia povinnosť v prípade dočasného nadobudnutia

Oznamovacia povinnosť sa spravidla vzťahuje i na prípady dočasného nadobudnutia účastí, keď dochádza k zmene vlastníctva cieľovej úverovej inštitúcie len na krátky čas (napríklad niekoľko pracovných dní). V konkrétnych prípadoch dočasného nadobudnutia účastí však podľa orgánov dohľadu k rozhodnutiu o nadobudnutí nemusí dôjsť, napríklad ak je zámerom len dočasné nadobudnutie vlastníctva a jeho následný okamžitý prevod na tretiu stranu.

Príslušný vnútroštátny orgán môže v takýchto prípadoch po konzultácii s ECB upustiť od formálneho konania, ak sú splnené tieto tri podmienky:

- dočasné nadobudnutie nemá vplyv na konečnú vlastnícku štruktúru,
- príslušnému orgánu bola predložená formálna dohoda alebo záväzok dočasného nadobúdateľa s podrobnosťami o okamžitom prevode akcií a jeho načasovaní,
- príslušnému orgánu bola predložená formálna dohoda alebo záväzok, v ktorej(-om) dočasný nadobúdateľ potvrdzuje, že nedisponuje žiadnymi právami týkajúcimi sa kapitálu alebo hlasovacích práv, ani iným de facto vplyvom na cieľový podnik (napr. jeho organizáciu, riadenie, finančné zdravie alebo dodržiavanie prudenciálnych ukazovateľov).

4.3.3 Oznamovacia povinnosť v prípade podmieneného a voliteľného nadobudnutia

Prevod vlastníctva akcií môže podliehať udalostiam, ktoré navrhovaný nadobúdateľ nemôže ovplyvniť, resp. možnostiam, ktoré navrhovaný nadobúdateľ môže uplatniť neskôr. Navrhovaný nadobúdateľ by mal príslušné orgány informovať hneď, ako je o uskutočnení navrhovaného nadobudnutia informovaný, resp. jeho uskutočnenie predpokladá. Vo výnimočných prípadoch, keď oznámenie vopred nie je možné,

²⁹ Táto požiadavka je v súlade so spoločnými usmerneniami (hlava II, kapitola 1, odsek 7.3).

napr. z dôvodu automatickej konverzie podmienených konvertibilných dlhopisov, by sa malo oznámenie predložiť ihneď po zistení realizácie nadobudnutia.

5 Posúdenie

5.1 Zásada proporcionality

Právny základ	Článok 23 smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava II, kapitola 1, časť 8

V nadväznosti na určenie totožnosti fyzických alebo právnických osôb s oznamovacou povinnosťou sa uskutoční posúdenie navrhovaného nadobudnutia účasti na základe piatich hodnotiacich kritérií stanovených v smernici CRD a transponovaných do príslušných vnútroštátnych právnych predpisov. Dôkladnosť posudzovania býva rôzna, pričom sa uplatňuje zásada proporcionality.

Zásada proporcionality sa vzťahuje tak na rozsah informácií, ktoré sa od navrhovaného nadobúdateľa vyžadujú, ako aj na samotné hodnotenie. Pri uplatňovaní tejto zásady orgány dohľadu prihliadajú na: i) povahu transakcie (ide o vnútroskupinovú reorganizáciu alebo o zjednodušenie vlastníckej štruktúry?); ii) povahu navrhovaného nadobúdateľa (ide o dohliadanú inštitúciu alebo o už schváleného akcionára?); iii) cieľ navrhovanej transakcie (čo je predmetom nadobudnutia, je nadobudnutie len jedným z viacerých krokov transakcie alebo má len dočasný charakter?); a iv) špecifiká navrhovanej transakcie a rozsah vplyvu navrhovaného nadobúdateľa nad cieľovým podnikom.

Rozsah požadovaných informácií stanovuje vnútroštátne právo. ECB spravidla nevyžaduje už dostupné informácie, ak to konkrétne nevyžaduje vnútroštátne právo.

5.2 Hodnotiace kritériá

5.2.1 Dobrá povest' navrhovaného nadobúdateľa (kritérium A)

Právny základ	Článok 23 ods. 1 písm. a) smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava II, kapitola 3, časť 10

Hodnotenie dobrej povesti zahŕňa dva prvky: bezúhonnosť navrhovaného nadobúdateľa a jeho odbornú spôsobilosť.

Vo všeobecnosti by sa hodnotenie dobrej povesti malo vykonať v prípade všetkých fyzických a právnických osôb s oznamovacou povinnosťou, ako aj v prípade fyzických osôb, ktoré činnosť týchto právnických osôb skutočne riadia.³⁰

5.2.1.1 Bezúhonnosť a odborná spôsobilosť

Navrhovaný nadobúdateľ sa považuje za osobu s dobrou povestou, ak neexistujú žiadne spoľahlivé dôkazy o opaku a ak orgán dohľadu nemá žiadne opodstatnené dôvody o jej dobrej povesti pochybovať.

Podľa spoločných usmernení sa požiadavky na bezúhonnosť uplatňujú bez ohľadu na veľkosť kvalifikovanej účasti, ktorú má navrhovaný nadobúdateľ v úmysle nadobudnúť, na jeho účasť na riadení či na vplyv, ktorý plánuje v prípade cieľového podniku uplatňovať.

Odborná spôsobilosť navrhovaného nadobúdateľa zahŕňa spôsobilosť v oblasti riadenia, ako aj technickú spôsobilosť v oblasti finančných služieb, a môže vychádzať z jeho predchádzajúcich skúseností preukazujúcich náležitú odbornosť, starostlivosť, obozretnosť a súlad s príslušnými normami.³¹

Potvrdenie bezúhonnosti sa vyžaduje v prípade všetkých navrhovaných nadobúdateľov (vrátane fyzických a právnických osôb v reťazci držby). Pokiaľ ide o odbornú spôsobilosť, v prípade osôb, ktoré nad cieľovým podnikom nemôžu vykonávať významný vplyv (t. j. určovať stratégiu v súvislosti s kvalifikovanou účasťou v cieľovom podniku), resp. sa rozhodnú tento vplyv neuplatňovať, platia znížené požiadavky.

Sprievodná poznámka

Výpis z registra trestov

Všeobecné pravidlo: Na účely posúdenia dobrej povesti sa ako minimum vyžaduje výpis z registra trestov vydaný v krajine pobytu³². Vyžadujú sa úradné záznamy, t. j. výpis z registra trestov od príslušného orgánu v prípade fyzických osôb a výpis z registra trestov a/alebo osvedčenie o dobrej povesti v prípade právnických osôb. V jurisdikciách s viacerými úrovňami trestných systémov (napr. federálnou a miestnou) sa vyžadujú úradné záznamy zo všetkých úrovní (pokiaľ neexistuje kumulatívny systém certifikácie). Treba poznamenať, že vystavenie výpisov z registra trestov môže trvať dlhšiu dobu. Navrhovaným nadobúdateľom sa preto odporúča požiadať o ich vystavenie čo najskôr.

³⁰ Osoby, ktoré „skutočne riadia činnosť“, znamenajú osoby, ktoré môžu právnickú osobu spoločne alebo jednotlivo zastupovať a právne zaväzovať. Zvyčajne ide o členov riadiaceho orgánu (dvojúrovňová štruktúra riadenia) alebo výkonného orgánu (jednoúrovňová štruktúra riadenia) navrhovaného nadobúdateľa. Členovia dozornej rady (v dvojúrovňových štruktúrach riadenia) a nevýkonní členovia predstavenstva (v jednoúrovňových štruktúrach riadenia) navrhovaného nadobúdateľa sú v zásade vylúčení, pokiaľ nemajú priamy vplyv na každodenné prijímanie rozhodnutí a/alebo právnickú osobu nezastupujú a nezaväzujú. Na tieto prípady sa však naďalej vzťahuje vnútroštátne právo.

³¹ Hlava II, kapitola 3, odsek 10.23 a nasledujúce odseky spoločných usmernení.

Pokiaľ vnútroštátne právo nestanovuje prísnejšie pravidlá (t. j. dlhšie obdobie), musia jednotlivci, ktorí sa do jurisdikcie presťahovali v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov, predložiť osvedčenie zo všetkých predchádzajúcich krajín pobytu.

Výnimky: Vo výnimočných prípadoch nemusí byť z právnych dôvodov možné získať výpisy z registra trestov alebo ich zdieľať s treťou stranou. V takýchto prípadoch je nevyhnutné prediskutovať s príslušným orgánom individuálne alternatívne riešenia.

5.2.1.2 Prebiehajúce konania a súdne konania

V trestných konaniach platí prezumpcia nevinu až do ukončenia súdneho konania odsúdením. Hodnotenie dobrej povesti v rámci konania týkajúceho sa kvalifikovaných účastí však musí overiť nespochybniteľnosť dobrej povesti navrhovaného nadobúdateľa. Výsledkom tak môže byť záporné hodnotenie i v prípade naďalej prebiehajúceho súdneho konania.

Všetky prebiehajúce konania by mal navrhovaný nadobúdateľ v oznámení náležite opísať, aby orgány dohľadu o stave konaní získali ucelený prehľad. Orgány dohľadu tiež budú venovať osobitnú pozornosť verejne známym reputačným otázkam, ktorým sa venovali vnútroštátne a/alebo medzinárodné médiá (prípady finančných podvodov, korupcie atď.) a ktoré môžu byť spojené s navrhovaným nadobúdateľom alebo osobami konajúcimi v pozícii jeho manažérov, akcionárov alebo osôb uplatňujúcich kontrolu iným spôsobom. V takýchto prípadoch sa od navrhovaných nadobúdateľov vyžaduje predloženie informácií, ktoré objasňujú, či takéto spojenie existuje a či môže viesť k prípadnému vyšetrovaniu. Skutočnosti, ktoré sú predmetom diskusií v priebehu trestného konania, môžu mať vplyv na hodnotenie bezúhonnosti i odbornej spôsobilosti navrhovaného nadobúdateľa. Aj v prípade, keď napríklad osoba nebola uznaná za trestne zodpovednú za nedostatky, nevyhovujúci výkon dohľadu nad inštitúciou atď., môžu orgány dohľadu na základe skutočností zistených počas konania dospieť k záveru, že mali vplyv na bezúhonnosť alebo odbornú spôsobilosť osoby.

Sprievodná poznámka

Špecifickí nadobúdatelia a komplexné štruktúry

I komplexné reťazce držby s veľkým počtom úrovní s oznamovacou povinnosťou navrhovaných nadobúdateľov sa musia v plnom rozsahu podrobiť hodnoteniu dobrej povesti a na tento účel musia poskytnúť podrobné informácie (životopis, výpis z registra trestov, informácie o prebiehajúcich konaniach a výsledky hodnotenia od iných orgánov atď.; viac v časti 3). V takýchto prípadoch by navrhovaný nadobúdateľ mohol zväziť zjednodušenie reťazca držby.

5.2.2 Dobrá povest', vedomosti, zručnosti a skúsenosti každého člena riadiaceho orgánu, ktorý bude riadiť činnosť cieľového podniku (kritérium B)

Právny základ	Článok 23 ods. 1 písm. b) smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava 2, kapitola 3, časť 11

Podľa článku 23 ods. 1 písm. b) smernice CRD musí príslušný orgán uskutočniť hodnotenie dobrej povesti, vedomostí, zručností a skúseností v zmysle článku 91 ods. 1 smernice CRD (hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti) každého člena riadiaceho orgánu, ktorý bude v dôsledku navrhovaného nadobudnutia riadiť činnosť cieľového podniku. Hodnotenie musí byť vykonané v rámci konania týkajúceho sa kvalifikovanej účasti, ak má navrhovaný nadobúdateľ v úmysle vymenovať nových členov riadiaceho orgánu, ktorí budú riadiť činnosť subjektu.

Do úvahy prichádzajú tri možnosti:

- navrhovaný nadobúdateľ už určil aspoň jedného nového člena, ktorý má byť vymenovaný do riadiaceho orgánu v dôsledku navrhovaného nadobudnutia,
- navrhovaný nadobúdateľ ešte nerozhodol o prípadnej výmene členov riadiaceho orgánu, alebo ešte neurčil potenciálnych nových členov,
- navrhovaný nadobúdateľ nemá v úmysle vymeniť žiadnych členov riadiaceho orgánu.

Ak navrhovaný nadobúdateľ už určil nového člena, ktorý má byť vymenovaný do riadiaceho orgánu cieľového podniku, k oznámeniu by mali byť pripojené informácie požadované na hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti. V opačnom prípade sa bude oznámenie považovať za neúplné.

V rámci obmedzení stanovených vo vnútroštátnom práve pri transpozícii článku 23 ods. 1 písm. b) smernice CRD sa odborná spôsobilosť a dôveryhodnosť členov riadiaceho orgánu posudzuje na základe týchto kritérií: i) skúseností, ii) dobrej povesti, iii) konfliktov záujmov, iv) kolektívnej vhodnosti a v) časového záväzku.

Pokiaľ vnútroštátne právne predpisy nestanovujú inak, hodnotenie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti vykonávané v rámci konania týkajúceho sa kvalifikovanej účasti sa riadi rovnakými zásadami ako riadny postup hodnotenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti a ďalšie hodnotenie by sa po vymenovaní v zásade nemalo vyžadovať.

Ak navrhovaný nadobúdateľ ešte nerozhodol, či vymenuje nového člena, alebo ešte neurčil žiadneho nového člena riadiaceho orgánu, ktorý bude riadiť činnosť

cieľového podniku, oznámenie sa môže považovať za úplné bez ich menovania, za predpokladu, že v oznámení o kvalifikovanej účasti nechýba žiadna iná náležitosť.³³

Ak navrhovaný nadobúdateľ nemá v úmysle vymenovať žiadnych nových členov, toto kritérium sa neposudzuje.

5.2.3 Finančné zdravie navrhovaného nadobúdateľa (kritérium C)

Právny základ	Článok 23 ods. 1 písm. c) smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava II, kapitola 3, časť 12
Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 241/2014 ³⁴	Články 8 a 9
Vykonávacie technické predpisy týkajúce sa spoločných postupov ³⁵	

Tretie hodnotiace kritérium stanovené v článku 23 ods. 1 písm. c) smernice CRD vyžaduje overenie finančného zdravia navrhovaného nadobúdateľa, najmä v súvislosti s druhom vykonávanej a plánovanej činnosti cieľového podniku.

Spoločné usmernenia určujú definíciu finančného zdravia, ktorá obsahuje dva rozmery:

1. schopnosť navrhovaného nadobúdateľa financovať nadobudnutie (kúpnu cenu alebo navýšenie kapitálu),
2. schopnosť zachovať zdravú finančnú štruktúru navrhovaného nadobúdateľa a cieľového podniku v dohľadnej budúcnosti (zvyčajne tri roky).

Hodnotenie finančného zdravia je čiastočne spojené s posúdením podnikateľského plánu cieľového podniku (relatívne finančné zdravie), keďže – bez toho, aby boli dotknuté požiadavky kritéria d) – finančné zdroje, ktoré navrhovaný nadobúdateľ potrebuje na zachovanie zdravej finančnej štruktúry cieľového podniku, závisia od toho, či cieľový podnik bude v dohľadnej budúcnosti potrebovať dodatočný kapitál. Od navrhovaných nadobúdateľov sa tiež vyžaduje preukázanie dobrého finančného stavu v absolútnom vyjadrení. (To platí aj v prípadoch, keď sa nevykonáva plnohodnotné posúdenie podnikateľského plánu, napríklad preto, že navrhovaný nadobúdateľ nenadobudne kontrolu nad cieľovým podnikom.)

³³ Časť 6.2 (Potvrdenie o prijatí).

³⁴ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 241/2014 zo 7. januára 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy týkajúce sa požiadaviek na vlastné zdroje inštitúcií (Ú. v. EÚ L 74, 14.3.2014, s. 8).

³⁵ Okrem uvedených ustanovení je potrebné uviesť odkaz na vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2017/461 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy pokiaľ ide o spoločné postupy, formuláre a vzory na účely konzultačného procesu medzi dotknutými príslušnými orgánmi v prípade navrhovaných nadobudnutí kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách v zmysle článku 24 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2017, s. 57).

Poznámka

Uplatňovanie zásady proporcionality

V súlade so spoločnými usmerneniami³⁶ je posúdenie finančného zdravia navrhovaného nadobúdateľa prispôbené jeho povahe a stupňu jeho vplyvu na cieľový podnik, pričom sa zohľadňuje veľkosť plánovaného podielu v akcionárskej štruktúre cieľového podniku, a najmä to, či navrhovaný nadobúdateľ bude mať nad cieľovým podnikom kontrolu³⁷. Veľkosť podielu by sa mala posudzovať z hľadiska kapitálu aj hlasovacích práv. Pri posudzovaní sa použijú tieto faktory:

- či nadobudnutie povedie k malému alebo žiadnemu vplyvu, resp. kontrole,
- percentuálny podiel portfólia navrhovaného nadobúdateľa, ktorý predstavuje nadobúdaný podiel, a cieľ transakcie (t. j. či ide o portfóliovú alebo strategickú investíciu),
- veľkosť navrhovaného nadobúdateľa v porovnaní s cieľovým podnikom (bez ohľadu na to, či cieľový podnik nadobúda iná úverová inštitúcia alebo fyzická alebo iná právnická osoba),
- časový horizont plánovaného nadobudnutia a akýkoľvek zámer zvýšiť alebo znížiť veľkosť podielu v dohľadnej budúcnosti,
- akékoľvek osobitné okolnosti súvisiace s navrhovanou akvizíciou (napr. rekapitalizácia cieľového podniku, vyhýbanie sa opatreniam na riešenie krízových situácií atď.).

Uvedené skutočnosti nemajú vplyv na povinnosť navrhovaného nadobúdateľa poskytnúť štandardný súbor informácií o finančnom zdraví, ktoré je potrebné zabezpečiť v absolútnom vyjadrení bez ohľadu na uvedené faktory.

5.2.3.1 Hodnotenie finančného zdravia

Pri posudzovaní finančného zdravia sa zohľadňuje povaha navrhovaného nadobúdateľa.³⁸ Orgány dohľadu konkrétne posudzujú:

1. Ak je navrhovaným nadobúdateľom úverová inštitúcia

Ak je navrhovaným nadobúdateľom úverová inštitúcia, pri posudzovaní finančného zdravia sa zohľadňuje posledné hodnotenie celkového rizikového profilu navrhovaného nadobúdateľa,³⁹ ako aj vplyv nadobudnutia na jeho rizikovú expozíciu, obchodný model, ziskovosť, štruktúru riadenia a kapitálovú primeranosť. Počiatočné hodnotenie celkového rizikového profilu sa v prípade potreby upraví.

³⁶ Hlava II, kapitola 1, odsek 8.4 spoločných usmernení.

³⁷ Definícia kontroly je uvedená v článku 4 ods. 1 bode 37 nariadenia CRR a v hlave I ods. 3.1 bode ii) spoločných usmernení.

³⁸ Hlava II, kapitola 1, odsek 8.4 spoločných usmernení.

³⁹ V prípade úverových inštitúcií SSM skóre SREP.

Orgány dohľadu budú venovať osobitnú pozornosť prípadom, v ktorých má nadobudnutie úverovou inštitúciou za následok vznik goodwillu alebo badwillu, a zväžia vplyv na celkovú kapitálovú pozíciu inštitúcie overenú auditom.⁴⁰

2. Ak navrhovaný nadobúdateľ nie je úverovou inštitúciou

Ak navrhovaný nadobúdateľ nie je úverovou inštitúciou, orgán dohľadu uskutoční analýzu jeho finančnej dokumentácie⁴¹ s cieľom vytvoriť si celkový úsudok o jeho finančnom zdraví a schopnosti podporovať cieľový podnik v dohľadnej budúcnosti. Analýza zahŕňa aj hodnotenie celkovej zadlženosti a úverovej bonity.

V závislosti od výsledkov hodnotenia môžu byť v rozhodnutí ECB stanovené určité kroky alebo opatrenia.

3. Ak je navrhovaným nadobúdateľom fyzická osoba

Ak je navrhovaným nadobúdateľom fyzická osoba, je potrebné predložiť prehľad o zdrojoch jej príjmov, aktívach a pasívach, a poskytnutých alebo prijatých záložných právach a zárukách⁴² s cieľom poskytnúť orgánu dohľadu komplexný prehľad o jej finančnej situácii. V závislosti od vnútroštátneho práva môže príslušný orgán požiadať o ďalšie dôkazy na potvrdenie poskytnutých informácií, ako napríklad:

- (a) daňové priznania,
- (b) doklad o hotovosti a peňažných ekvivalentoch vrátane pokladničnej hotovosti, sporiacich účtov a vkladových certifikátov,
- (c) doklad o maklérskejších účtoch vrátane akcií, podielových fondov, dlhopisov a penzijných účtov,
- (d) doklad o dlhodobých úveroch vrátane hypotekárnych úverov a všetkých dlhov splatných za viac ako jeden rok,
- (e) doklad o krátkodobých záväzkoch vrátane všetkých dlhov so splatnosťou menej ako jeden rok (napr. revolvingové úverové linky pre kreditné karty),
- (f) ďalšie informácie týkajúce sa podsúvahových záväzkov (napr. poskytnuté alebo prijaté záložné práva a záruky),
- (g) ďalšie informácie od tretích strán vrátane úverového ratingu a úverovej histórie navrhovaného nadobúdateľa (napríklad centrálny register úverov zvyčajne poskytuje prehľad všetkých úverových zmlúv dlžníka).

4. Dlhové financovanie kúpnej ceny

Orgány dohľadu budú venovať osobitnú pozornosť využívaniu dlhu na financovanie kúpnej ceny s cieľom posúdiť, či táto skutočnosť môže potenciálne ovplyvniť cieľový

⁴⁰ Podrobnejšie informácie sú vo [všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa prístupu dohľadu ku konsolidácii v bankovom sektore](#).

⁴¹ Ak nie je možné predložiť finančnú dokumentáciu, vyžaduje sa prehľad hlavných zložiek aktív a pasív.

⁴² Príloha I, časť 4.1 písm. c) spoločných usmernení.

podnik, napr. zvýšením jeho celkovej úrovne rizika v záujme zvýšenia krátkodobých ziskov na úkor strednodobej a dlhodobej ziskovosti, a tým ovplyvniť aj jeho obchodný model, životaschopnosť a dodržiavanie prudenciálnych požiadaviek. Platí to tak pre výplatu dividend, ako aj pre akékoľvek iné postupy čerpania finančných prostriedkov z cieľového podniku.

5.2.4 Plnenie prudenciálnych požiadaviek cieľového podniku (kritérium D)

Právny základ	Článok 23 ods. 1 písm. d) smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava II, kapitola 3, časť 13

Štvrté hodnotiace kritérium stanovené v článku 23 ods. 1 písm. d) smernice CRD vyžaduje posúdenie schopnosti cieľového podniku plniť a pokračovať v plnení všetkých prudenciálnych požiadaviek vrátane kapitálových požiadaviek a požiadaviek na likviditu, limitov veľkých expozícií a požiadaviek, ktoré sa týkajú mechanizmov riadenia, vnútornej kontroly, riadenia rizík a dodržiavania predpisov.⁴³

5.2.4.1 Predloženie podnikateľského plánu

Ak navrhované nadobudnutie vedie ku kontrole nad cieľovým podnikom, nadobúdateľ by mal cieľovému orgánu dohľadu predložiť podnikateľský plán obsahujúci strategický plán rozvoja, prognózu finančných výkazov cieľového podniku na obdobie najmenej troch rokov po navrhovanom nadobudnutí (od predpokladaného dátumu uzavretia) a vplyv nadobudnutia na riadenie a všeobecnú organizačnú štruktúru cieľového podniku. Pri transakciách, pri ktorých navrhovaný nadobúdateľ nezískava faktickú kontrolu nad cieľovým podnikom, by mal poskytnúť informácie primerané nadobúdanému podielu.

5.2.4.2 Hodnotenie podnikateľského plánu

Konečným cieľom hodnotenia podnikateľského plánu zo strany orgánov dohľadu je posúdiť, či cieľový podnik bude schopný plniť prudenciálne požiadavky bezprostredne po uzavretí transakcie i v dohľadnej budúcnosti, a to na základe posúdenia dôveryhodnosti finančných prognóz a ich východiskových predpokladov.

Zodpovednosť za podnikateľský plán nesie výlučne navrhovaný nadobúdateľ. Orgány dohľadu musia získať celkový prehľad o predloženej pláne a schopnosti cieľového podniku dosiahnuť plánované ciele.

⁴³ Hlava II, kapitola 3, odsek 13.4 spoločných usmernení.

Orgány dohľadu posudzujú dôkazy poskytnuté v súvislosti s predpokladmi navrhovaného nadobúdateľa v podnikateľskom pláne a hodnotia ich dôveryhodnosť a uskutočniteľnosť. Okrem prognóz by preto podnikateľský plán mal obsahovať aj všetky predpoklady, z ktorých prognózy vychádzajú, ako aj ich opisné zdôvodnenie. Navrhovaní nadobúdateľa by mali svoj súbor podľa možnosti predložiť v podobe tabuľky vo formáte Excel. Orgány dohľadu následne zväžia jednotlivé predpoklady a začlenia ich do „testovacieho scenára dohľadu“. Hodnotenie sa okrem iného zameriava na obchodný model cieľového podniku, jeho veľkosť a prepojenosť s inými inštitúciami, skupinami a finančným systémom vo všeobecnosti, ako aj na zraniteľné a slabé miesta zistené počas posledného hodnotenia rizík orgánmi dohľadu. To zahŕňa kvalitatívne aj kvantitatívne hodnotenie, ako je uvedené nižšie.

Testovací scenár orgánom dohľadu umožňuje posúdiť životaschopnosť a udržateľnosť obchodného modelu cieľového podniku a jeho kapitálovú primeranosť na základe obozretných predpokladov. Predstavuje upravený základný scenár, nie záťažový scenár. Nie je určený na to, aby slúžil ako alternatívny podnikateľský plán, skôr ako pomôcka, ktorá má v rámci hodnotenia orgánom dohľadu umožniť: i) získať dobrý prehľad o použitých predpokladoch, ii) v prípade potreby formulovať dodatočné otázky a iii) vyvodiť záver o vierohodnosti podnikateľského plánu a v konečnom dôsledku o dodržiavaní kapitálových požiadaviek.

Kvalitatívne hodnotenie

V rámci kvalitatívneho hodnotenia sa posudzuje celková stratégia navrhovaného nadobúdateľa pre cieľovú úverovú inštitúciu a interné a externé faktory (napríklad hospodárske prostredie).

Orgány dohľadu posudzujú:

- kľúčové faktory úspechu a konkurenčné výhody, ktoré robia cieľový podnik v porovnaní s konkurentmi ziskovejším,
- potenciálne synergie (resp. ich absencia) medzi existujúcimi činnosťami cieľového podniku a rozšírenými činnosťami v dôsledku nadobudnutia, so zreteľom na identifikáciu rôznych druhov synergií, pravdepodobnosť ich dosiahnutia a časový horizont ich prínosov,
- či sú kľúčové predpoklady navrhovaného nadobúdateľa týkajúce sa podnikateľského prostredia a faktorov zisku v súlade s prognózami a inými informáciami hlavných externých poskytovateľov údajov, ktoré sú k dispozícii v čase hodnotenia,
- prípadnú stratégiu ukončenia angažovanosti (napríklad v prípade krátkodobých investícií alebo pochybných obchodných modelov).

Kvantitatívne hodnotenie

Posúdenie podnikateľského plánu zahŕňa kvantitatívnu analýzu kľúčových mikroekonomických a makroekonomických predpokladov, ukazovateľov rizika a porovnanie s podobnými subjektmi.⁴⁴

V relevantných prípadoch sa vykonáva osobitná analýza aj na úrovni obchodnej línie (napr. produktová línia alebo zemepisná oblasť).

Orgány dohľadu v rámci overovania možností dosiahnutia plánovaných výsledkov zvažujú vývoj nižšie uvedených aspektov v priebehu posledných rokov a identifikujú základné trendy:

- ziskovosť, životaschopnosť a udržateľnosť obchodného modelu,
- jednotlivé rizikové ukazovatele,
- kapitálová primeranosť.

Plnenie všetkých prudenciálnych požiadaviek cieľového podniku sa kvantitatívne hodnotí tak v čase nadobudnutia, ako aj priebežne v dohľadnej budúcnosti, a to začlenením vyššie uvedených analytických krokov do testovacieho scenára dohľadu.

Poznámka

Uplatňovanie zásady proporcionality

Pri hodnotení obchodného plánu budú orgány dohľadu uplatňovať zásadu proporcionality v súlade so všeobecnými aspektmi prístupu založeného na riziku a podľa toho prispôbia hĺbku hodnotenia.

5.2.4.3 Schopnosť cieľového podniku plniť požiadavky vnútorného riadenia

Cieľový orgán dohľadu posudzuje aj to, či navrhované nadobudnutie bude mať vplyv na interné riadenie. Ak áno, posúdi, či bude mať cieľový podnik aj po nadobudnutí jasnú organizačnú štruktúru a primeraný mechanizmus vnútornej kontroly. Osobitná pozornosť sa venuje týmto bodom:

- V prípade nadobudnutia inou úverovou inštitúciou je dôležité pochopiť, ako sa organizácia funkcií vnútornej kontroly na skupinovej úrovni po nadobudnutí prepojí s funkciami vnútornej kontroly na cieľovej úrovni.
- V ostatných prípadoch sa osobitná pozornosť venuje prípadným konfliktom záujmov, ktoré by mohli vzniknúť v rámci skupiny. Cieľom analýzy je zistiť, či má skupina jasne vymedzenú politiku na ich odhaľovanie a riešenie. Táto politika musí byť dostatočne formalizovaná.

⁴⁴ Pri tomto hodnotení sa predmetná banka porovnáva s inými subjektmi s podobnými znakmi.

Orgány dohľadu tiež posúdia možný vplyv transakcie na plnenie požiadaviek na odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť zo strany riadiaceho orgánu cieľového subjektu.

5.2.5 Podozrenie z prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (kritérium E)

Podľa článku 23 ods. 1 písm. e) smernice CRD by príslušné orgány pri posudzovaní tohto kritéria mali určiť, „či existuje dôvodné podozrenie, že v súvislosti s navrhovaným nadobudnutím dochádza alebo došlo k praniu špinavých peňazí alebo financovaniu terorizmu alebo k pokusom o páchanie týchto trestných činov... alebo že by sa navrhovaným nadobudnutím mohlo zvýšiť riziko ich spáchania.“

Orgány dohľadu posudzujú toto kritérium z prudenciálneho hľadiska (t. j. či by skutočné pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu alebo jeho riziko mohlo ohroziť riadne a obozretné riadenie cieľového podniku z hľadiska kapitálu, likvidity, udržateľnosti obchodného modelu a mechanizmov riadenia), pričom zohľadnia okolnosti a informácie predložené v súvislosti s navrhovaným nadobudnutím. Okrem toho, ako sa uvádza v odseku 14.1 spoločných usmernení, „Posudzovanie týkajúce sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu dopĺňa posudzovanie integrity a malo by sa vykonať bez ohľadu na hodnotu a inú charakteristiku navrhovaného nadobudnutia“.

Posúdenie sa nevzťahuje len na navrhovaného nadobúdateľa, ale aj na „osoby s úzkymi osobnými alebo obchodnými väzbami na navrhovaného nadobúdateľa vrátane zákonných vlastníkov a konečných užívateľov výhod navrhovaného nadobúdateľa“.⁴⁵

5.2.5.1 Rozsah posúdenia kritéria E

Orgány dohľadu pri posudzovaní tohto kritéria skúmajú, či existujú primerané dôvody na vedomosť alebo podozrenie, že navrhovaný nadobúdateľ je alebo bol zapojený do prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu alebo sa o to pokúsil, alebo že navrhované nadobudnutie môže zvýšiť riziko výskytu takýchto operácií. Táto analýza zahŕňa napríklad preskúmanie odsúdení za trestné činy, konečných a prebiehajúcich správnych sankcií, prebiehajúcich trestných konaní a vyšetrovaní a akýchkoľvek osobných alebo obchodných väzieb navrhovaného nadobúdateľa.

Keďže ECB nemá právomoc vykonávať dohľad nad dodržiavaním predpisov v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (anti-money laundering and combating the financing of terrorism – AML/CFT), toto kritérium posudzuje na základe relevantných skutočností a zistení príslušných orgánov poskytnutých príslušným vnútroštátnym orgánom. Tieto zistenia sa zohľadňujú pri celkovom prudenciálnom hodnotení navrhovaného nadobudnutia. ECB môže

⁴⁵ Hlava II, kapitola 2, odsek 14.2 spoločných usmernení.

v prípade potreby požiadať o ďalšie informácie priamo príslušné orgány (orgány AML/CFT, finančné spravodajské jednotky atď.) na základe dostupných nástrojov spolupráce.⁴⁶ V spoločných usmerneniach sa uvádza, že popri minulej alebo súčasnej účasti navrhovaného nadobúdateľa v operáciách alebo pokusoch o pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu⁴⁷ sa hodnotenie kritéria uvedeného v článku 23 ods. 1 písm. e) smernice CRD vzťahuje na tieto dva hlavné aspekty:

- (a) zdroj a reťazec finančných zdrojov na financovanie transakcie,
- (b) vplyv na podnikateľský plán a riadiacu a organizačnú štruktúru cieľového podniku z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Tieto dva aspekty sú podrobne analyzované ďalej v texte.

1. Zdroj a reťazec finančných zdrojov na financovanie transakcie

Zdroj a reťazec finančných zdrojov použitých na financovanie transakcie sú pre hodnotenie tohto kritéria kľúčové, keďže sa netýka len článku 23 ods. 1 písm. e) smernice CRD, ale aj článku 23 ods. 1 písm. c), t. j. kritéria finančného zdravia. Orgány dohľadu tento aspekt posudzujú vo vzťahu k zdroju prostriedkov určených na úhradu ceny transakcie. Posudzujú tiež akékoľvek možné dodatočné kapitálové potreby, ktoré by cieľový podnik mohol mať v budúcnosti, a to, či by obchodná činnosť navrhovaného nadobúdateľa mohla predstavovať riziko z hľadiska prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu. Orgány dohľadu musia mať istotu, že akýkoľvek potenciálny dodatočný kapitál bude „čistý“ a že navrhované nadobudnutie nezvýši riziko prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu prostredníctvom cieľového podniku.

Orgány dohľadu predovšetkým hodnotia pôvod finančných prostriedkov, ktoré budú použité na transakciu (t. j. činnosť, z ktorej pochádzajú) a spôsob ich prevodu zo zdroja na predávajúceho. Na tento účel orgány dohľadu overujú, či sa finančné prostriedky použité na navrhované nadobudnutie prevedú prostredníctvom reťazcov finančných inštitúcií, ktoré všetky podliehajú účinnému dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.

Orgány dohľadu okrem toho posudzujú predložené informácie o činnosti, z ktorej finančné prostriedky pochádzajú, ako je napríklad história obchodných činností navrhovaného nadobúdateľa, jeho štruktúra financovania, a či sú v súlade s hodnotou transakcie. Orgány dohľadu vo svojom hodnotení zabezpečia, aby finančné prostriedky použité na transakciu boli zaznamenané písomne a náležite

⁴⁶ Napr. usmernenia EBA o spolupráci a výmene informácií medzi orgánmi prudenciálneho dohľadu, orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a finančnými spravodajskými jednotkami podľa smernice 2013/36/EÚ z 16. decembra 2013 (EBA/GL/2021/15) a konečná správa o regulačných technických predpisoch na základe článku 9a ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje centrálna databáza v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu podľa a špecifikuje významnosť nedostatkov, druh zhromažďovaných informácií, praktická realizácia zberu informácií a analýza a šírenie v nej obsiahnutých informácií z 20. decembra 2021 (EBA/RTS/2021/16).

⁴⁷ Časť 5.2.5.

podložené formálnou dokumentáciou, aby bolo možné jasne určiť ich pôvod a vylúčiť akékoľvek právne pochybnosti o hospodárskej činnosti, z ktorej pochádzajú.

2. Vplyv na obchodný plán a riadiacu a organizačnú štruktúru cieľového podniku z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

Druhým kľúčovým aspektom, ktorý orgány dohľadu pri posudzovaní tohto kritéria zohľadňujú, je vplyv navrhovaného nadobudnutia na cieľový podnik z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Tento aspekt bude vždy spojený s posudzovaním súladu cieľového podniku s prudenciálnymi predpismi (článok 23 ods. 1 písm. d) smernice CRD), hoci toto posudzovanie takisto zabezpečí, že navrhované nadobudnutie nebude mať za následok pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu alebo pokusy o tieto činnosti a že nezvyšuje riziko ich výskytu. Toto hodnotenie sa vykonáva podrobnejšie, ak navrhované nadobudnutie zahŕňa zmenu kontroly, a tým nadobúdateľovi umožňuje zmeniť obchodnú a organizačnú štruktúru cieľového podniku. V prípade zmeny kontroly orgán dohľadu vykoná podrobné hodnotenie s cieľom určiť, či sa rizikový profil cieľa zmenil z hľadiska prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, a prudenciálne dôsledky takýchto zmien. Dôležité je najmä zistiť: i) či sa cieľový podnik nezapojí do obchodných činností, ktoré sú z hľadiska AML/CFT rizikovejšie, ii) či nedôjde k zmenám klientskej základne alebo k zmene cieľových klientov (napr. obchodovanie s klientmi, ktorí môžu vykonávať činnosti s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu alebo sú spojení s jurisdikciami s vyšším rizikom prania špinavých peňazí a financovania terorizmu) a iii) či organizačná štruktúra nebude brániť vnútornej kontrole a systému kontroly a protiváh v oblasti AML/CFT spôsobom, ktorý by mohol ovplyvniť plnenie povinností v tejto oblasti

Pri posudzovaní požiadaviek podľa článku 23 ods. 1 písm. b) orgány dohľadu tiež vždy venujú pozornosť tomu, či by prípadné zmeny riadiaceho orgánu cieľového podniku v dôsledku navrhovaného nadobudnutia mohli zvýšiť riziko prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu v cieľovom podniku.

Poznámka

Uplatňovanie zásady proporcionality

Orgány dohľadu zväžia všetky aspekty navrhovaného nadobudnutia v súlade so zásadou proporcionality. Preskúmajú štruktúru navrhovaného nadobudnutia (napr. či ide o externé financovanie), či je navrhovaný nadobúdateľ finančným subjektom podliehajúcim obdobnému prudenciálnemu dohľadu a dohľadu v oblasti AML/CFT, či boli v minulosti alebo počas preskúmania spisu zistené nejaké konkrétne prudenciálne nedostatky alebo obavy súvisiace s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu, krajinu zriadenia navrhovaného nadobúdateľa, a či má navrhovaný nadobúdateľ väzby, ktoré sa z hľadiska AML/CFT považujú za vysokorizikové.

Sprievodná poznámka

Špecifickí nadobúdatelia a komplexné štruktúry

Na základe informácií zhromaždených na posúdenie dobrej povesti navrhovaného nadobúdateľa sa tiež posudzuje, či pôvod finančných prostriedkov a platobných prostriedkov uľahčuje pranie špinavých peňazí alebo financovanie terorizmu. Dokumentácia o pôvode zdrojov finančných prostriedkov by mala byť úplná, aby bolo možné sledovať príspevok každého konečného vlastníka a sprostredkovateľa.⁴⁸

Špecifickí nadobúdatelia by mali zverejniť názvy, percentuálne podiely kapitálu a/alebo hlasovacích práv alebo iné záujmy v cieľovom podniku aspoň tých vrstiev, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo spoločne vlastní viac ako 0,5 % kapitálu alebo hlasovacích práv cieľového podniku. Zverejnenie záujmov pod touto prahovou hodnotou sa môže požadovať, ak je to odôvodnené vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu.

⁴⁸ Hlava II, kapitola 3, odsek 14.6 spoločných usmernení.

6 Procedurálne aspekty a dokumentácia; požadované informácie

6.1 Fáza pred podaním oznámenia a synchronizácia postupov zahŕňajúcich viaceré príslušné vnútroštátne orgány

Právny základ	Článok 22 ods. 2 smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava II, kapitola 2, časť 9

Najmä pri zložitých postupoch sa navrhovaným nadobúdateľom odporúča, aby už pred podaním oznámenia naviazali s orgánmi dohľadu dialóg s cieľom objasniť informačné požiadavky, lehoty a postup vyvrátenia potenciálnych obáv dohľadu v ranom štádiu procesu.

V prípade viacerých konaní týkajúcich sa kvalifikovaných účastí (t. j. spolupráce viacerých príslušných vnútroštátnych orgánov) sa ECB bude snažiť zabezpečiť, aby sa tieto konania posudzovali jednotne a včasným, synchronizovaným postupom s cieľom zabezpečiť konzistentnosť pri rozhodovaní. To však neplatí pre žiadne súbežne prebiehajúce konania u iných orgánov (napr. orgánov pre hospodársku súťaž).

6.2 Potvrdenie o prijatí a určenie procesnej lehoty

Právny základ	Článok 22 ods. 2 smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava II, kapitola 2, časť 9.1 a 9.2

6.2.1 Neúplné oznámenia

Ak sa podané oznámenie po formálnej kontrole považuje za neúplné, príslušný vnútroštátny orgán, ktorému bolo doručené, informuje navrhovaného nadobúdateľa.

Ďalšie posúdenie formálnej úplnosti sa uskutoční po tom, ako navrhovaný nadobúdateľ alebo jeho zástupca predloží požadované dodatočné informácie. Výsledkom bude opäť vyjadrenie o úplnosti alebo neúplnosti oznámenia.

6.2.2 Úplné oznámenia

V prípade potreby sa odporúča kontaktovať príslušný vnútroštátny orgán už pred podaním oznámenia, aby sa znížilo riziko predloženia neúplného oznámenia.

Ak sa oznámenie podané navrhovaným nadobúdateľom na základe formálnej kontroly považuje za úplné, príslušný vnútroštátny orgán zašle písomné potvrdenie o prijatí a:

- potvrdí, že oznámenie je po formálnej stránke úplné a že začala plynúť lehota na posúdenie v dĺžke 60 pracovných dní,
- zdôrazní, že príslušný vnútroštátny orgán a/alebo ECB môžu požiadať o ďalšie informácie a určiť dobu prerušenia lehoty podľa článku 22 ods. 3 smernice CRD na základe jeho transpozície do vnútroštátneho práva.

6.2.3 Portál IMAS – digitálna brána pre procesy dohľadu

Portál IMAS obsahuje osobitný online dotazník na poskytovanie informácií a dokumentácie potrebných pri oznámeniach. Rozsah požadovaných informácií zostáva v právomoci príslušného vnútroštátneho orgánu a používanie portálu IMAS môže byť v závislosti od členského štátu povinné alebo dobrovoľné.

Používanie portálu IMAS nemá žiadny vplyv na fázu pred podaním oznámenia, mechanizmus na potvrdenie prijatia ani určenie dĺžky procesnej lehoty.

6.3 Žiadosť o ďalšie informácie a pozastavenie zákonnej lehoty

Právny základ	Článok 8 ods. 2 smernice CRD
Spoločné usmernenia	Hlava 2, kapitola 2, časť 9.5, kapitola 3

Po vydaní potvrdenia o prijatí môže príslušný vnútroštátny orgán alebo ECB navrhovaného nadobúdateľa požiadať o ďalšie/dodatočné informácie, ak je to potrebné na dokončenie posúdenia.

Lehotu na posúdenie oznámenia o navrhovanom nadobudnutí alebo zvýšení kvalifikovanej účasti možno pozastaviť len raz na maximálne 20 (v určitých prípadoch 30) pracovných dní. Žiadne ďalšie žiadosti o informácie nemajú za následok ďalšie pozastavenie.

6.4 Významné zmeny v priebehu posudzovania a po jeho skončení

V smernici CRD a spoločných usmerneniach sa neuvádzajú žiadne pokyny k postupu v prípade významnej zmeny v priebehu posudzovania alebo po ňom.

6.4.1 Významné zmeny v priebehu posudzovania

Akákoľvek významná zmena by spochybnila úplnosť žiadosti, a teda či začala plynúť lehota na posúdenie v dĺžke 60 pracovných dní. Tento časový rámec bol stanovený s cieľom chrániť právo navrhovaného nadobúdateľa na včasné ukončenie posudzovania a zabrániť akémukoľvek neodôvodnenému oneskoreniu príslušných orgánov pri riadení postupu oznamovania.

Významné zmeny možno definovať ako akékoľvek nové skutočnosti alebo okolnosti, ktoré nastanú počas posudzovania navrhovaného nadobudnutia alebo zvýšenia kvalifikovanej účasti a ktoré sa týkajú jedného alebo viacerých z piatich hodnotiacich kritérií stanovených v článku 23 ods. 1 smernice CRD a považujú sa za nevyhnutné na dokončenie posúdenia. Takéto skutočnosti alebo okolnosti by mohli zahŕňať nové informácie predložené navrhovaným nadobúdateľom počas posudzovania, ako aj informácie, na ktoré boli ECB alebo príslušné vnútroštátne orgány počas tohto obdobia upozornené inými zdrojmi (napr. pokiaľ ide o dobrú povesť). Akákoľvek významná zmena predložených informácií, či už uskutočnená navrhovaným nadobúdateľom alebo iným spôsobom, môže viesť k začatiu nového konania týkajúceho sa kvalifikovanej účasti a k opätovnému začatiu lehoty na formálne posúdenie.

6.4.2 Významné zmeny po nevznesení námietky zo strany ECB

Potom, ako ECB proti navrhovanému nadobudnutiu nevzniesla námietky, sa nadobúdateľ môže pokúsiť vykonať transakciu za iných podmienok, ako boli oznámené príslušnému vnútroštátnemu orgánu a schválené ECB. Platí to najmä v prípade dlhšieho časového obdobia medzi hodnotením ECB a dátumom uskutočnenia transakcie.⁴⁹ Navrhovaný nadobúdateľ by mal o všetkých takýchto zmenách informovať príslušný vnútroštátny orgán a ECB, aby ECB mala možnosť rozhodnúť, či si vyžadujú opätovné posúdenie.

6.5 Sprievodné ustanovenia k rozhodnutiu ECB

Príslušný orgán má pri vydávaní hodnotenia kvalifikovanej účasti možnosť uložiť podmienky a povinnosti. Právomoc ECB ukladať podmienky a povinnosti vyplýva

⁴⁹ Rozhodnutia ECB o nevznesení námietky zvyčajne obsahujú obmedzenie doby platnosti (zvyčajne šesť mesiacov po vydaní).

z článku 15 ods. 3 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu a článku 22 ods. 1 smernice CRD, ako aj zo všeobecných zásad správneho práva EÚ.

Podmienky a povinnosti umožňujú, aby rozhodnutia o nevznesení námietky podliehali sprievodným ustanoveniam uloženým navrhovanému nadobúdateľovi, jeho ovládajúcim subjektom a ich konečným vlastníkom alebo dcérskym spoločnostiam. Takéto sprievodné ustanovenia sa môžu týkať cieľového podniku a/alebo navrhovaného nadobúdateľa a môžu sa uložiť, len ak je to potrebné na zabezpečenie súladu s kritériami ustanovenými v článku 23 smernice CRD. Naopak, ak sa zistí, že navrhovaný nadobúdateľ nie je v žiadnom prípade schopný splniť jedno alebo viaceré z kritérií uvedených v článku 23 smernice CRD, na nápravu takýchto nedostatkov nie je možné použiť podmienky a povinnosti a prijme sa rozhodnutie vznieť námietku.

Podmienky

Rozhodnutie ECB o nevznesení námietky pri posudzovaní kvalifikovanej účasti môže podliehať predchádzajúcim podmienkam, nie však následným podmienkam.

Príslušný orgán môže stanoviť maximálnu lehotu na uzavretie navrhovaného nadobudnutia⁵⁰ a v prípade potreby ju môže predĺžiť na pevne stanovenú maximálnu lehotu v súlade s článkom 22 ods. 7 smernice CRD. Vzhľadom na to je potrebné predchádzajúce podmienky splniť v konkrétnej časovej lehote. To zaručuje právnu istotu a predchádza problémom v prípadoch obmedzených donucovacích prostriedkov (napr. ak navrhovaný nadobúdateľ nie je dohliadaným subjektom).

Povinnosti

Tak ako v prípade podmienok, aj povinnosti sú doplnkovými ustanoveniami, ktoré od navrhovaného nadobúdateľa vyžadujú, aby prijal určité kroky alebo sa ich zdržal. Povinnosti môžu byť uložené ako vykonávacie opatrenia (napr. oznamovacie povinnosti) alebo na riešenie potenciálnych problémov po navrhovanom nadobudnutí alebo ďalšom zvýšení kvalifikovanej účasti. Nebránia teda uskutočneniu navrhovaného nadobudnutia. Nedodržanie týchto povinností môže mať za následok uplatnenie donucovacích opatrení a sankcií, hoci bez vplyvu na platnosť rozhodnutia.

Ak existujú pochybnosti o priebežnom plnení piatich hodnotiacich kritérií, ale ECB sa domnieva, že tieto nedostatky možno v dostatočnej miere odstrániť tým, že navrhovaný nadobúdateľ prijme určité konkrétne opatrenia, možno ich vyriešiť uložením povinností alebo iných opatrení dohľadu v rámci priebežného dohľadu.

Povinnosti možno použiť najmä na zabezpečenie nepretržitého súladu s hodnotiacimi kritériami. Môžu obsahovať aj výhľadový prvok, a to hodnotenie

⁵⁰ Ak je rozhodnutie podmienené, maximálna lehotu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti znamená, že podmienky musia byť splnené pred nadobudnutím.

finančného zdravia (článok 23 ods. 1 písm. c) smernice CRD) a schopnosť cieľa nepretržite plniť prudenciálne požiadavky (článok 23 ods. 1 písm. d) smernice CRD).

Monitorovanie a presadzovanie plnenia podmienok a povinností

Plnenie podmienok a povinností sa bude monitorovať prostredníctvom priebežného dohľadu. Nesplnenie predchádzajúcich podmienok má za následok vyjadrenie nesúhlasu s navrhovanou transakciou. Nesplnenie povinností nemá na navrhovanú transakciu žiadny automatický účinok, ale môže viesť k donucovacím opatreniam alebo sankciám.

Záväzky

Záväzky možno definovať ako mechanizmy na dostatočné uistenie orgánu dohľadu, že budú vyriešené určité otázky týkajúce sa kritérií kvalifikovanej účasti. Navrhovaný nadobúdateľ ich prijíma pri rôznych otázkach. Príslušnému orgánu môžu poskytnúť istotu, že navrhované nadobudnutie alebo zvýšenie kvalifikovanej účasti bude spĺňať príslušné hodnotiace kritériá, napríklad zachovanie kapitálovej primeranosti cieľového podniku po nadobudnutí alebo zvýšení účasti. Záväzky sa musia poskytnúť pred schválením a uzavretím transakcie.

Primerané záväzky by sa mohli týkať napríklad finančnej podpory, ktorú má navrhovaný nadobúdateľ poskytnúť cieľovému podniku v prípade problémov s likviditou alebo platobnou schopnosťou, otázok podnikového riadenia, budúceho podielu navrhovaného nadobúdateľa v cieľovom podniku, reštrukturalizácie navrhovaného nadobúdateľa alebo budúcich zmien jeho podnikateľského plánu.

Odporúčania

Odporúčania nie sú právne záväzné a môžu zahŕňať širokú škálu otázok. Sú adresované navrhovanému nadobúdateľovi v prípadoch, keď boli splnené všetky platné kritériá, ale bola identifikovaná záležitosť, ktorú je žiaduce napraviť. V takých prípadoch môže ECB podľa vlastného uváženia vypracovať odporúčania, ktoré vyjadrujú jej očakávania alebo vyhlásenia.

6.6 Procedurálne otázky týkajúce sa posúdenia kvalifikovanej účasti

6.6.1 Právo na vypočutie

Uloženie podmienok alebo povinností alebo vznesenie námietok v súvislosti s nadobudnutím alebo zvýšením kvalifikovanej účasti môžu mať vplyv na práva

navrhovaného nadobúdateľa. Z tohto dôvodu má navrhovaný nadobúdateľ v zásade právo na vypočutie. Podľa článku 31 ods. 3 nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu sa právo na vypočutie v prípadoch konaní týkajúcich sa kvalifikovaných účastí skraca na tri pracovné dni.

Výnimky z práva na vypočutie platia v týchto prípadoch:

- ak navrhovaný nadobúdateľ vo svojej pôvodnej žiadosti alebo počas lehoty na posúdenie prijal jednostranný záväzok a bolo prijaté rozhodnutie s podmienkami alebo povinnosťami na základe záväzkov uvedených v žiadosti alebo inak potvrdených navrhovaným nadobúdateľom, právo na vypočutie sa nemusí udeliť,
- ak príslušný orgán uloží subjektu, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia článku 10 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu, vykazovaciu povinnosť (článok 31 nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu vylučuje právo na vypočutie v súvislosti so žiadosťami o informácie uloženými takýmto subjektom),
- ak sa podmienka alebo povinnosť vzťahujú na zákonné ustanovenia, ktoré je navrhovaný nadobúdateľ povinný dodržiavať.

Porušenie oznamovacej povinnosti

Pred každým nadobudnutím alebo zvýšením kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách by sa malo uskutočniť ich posúdenie. Podľa článku 22 smernice CRD sú navrhovaní nadobúdatelia povinní vopred písomne informovať príslušné orgány zodpovedné za úverovú inštitúciu, v ktorej chcú nadobudnúť alebo zvýšiť svoju kvalifikovanú účasť, pričom uvedú veľkosť plánovaného podielu a príslušné informácie. Podľa skúseností z praxe v niektorých prípadoch navrhovaní nadobúdatelia úmyselne alebo neúmyselne túto povinnosť neplnia a orgán dohľadu sa o nadobudnutí alebo zvýšení dozvie až spätne. V takýchto prípadoch orgán dohľadu bezodkladne informuje nadobúdateľov o povinnosti predložiť oznámenie o nadobudnutí alebo ďalšom zvýšení a absolvovať posúdenie kvalifikovanej účasti. Príslušný orgán takisto posúdi potrebu donucovacích opatrení alebo sankcií.⁵¹

6.6.2 Jazyk rozhodnutia

Podľa článku 24 nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu môže byť každý dokument, ktorý do ECB zašle dohliadaný subjekt alebo akákoľvek iná právnická alebo fyzická osoba individuálne podliehajúca postupu dohľadu ECB, vypracovaný v ktoromkoľvek úradnom jazyku Únie, ktorý si dohliadaný subjekt alebo osoba zvolí. ECB, dohliadané subjekty a iné právnické alebo fyzické osoby, ktoré jednotlivo podliehajú postupu dohľadu ECB, sa môžu dohodnúť na používaní

⁵¹ V niektorých jurisdikciách môže neoznámenie nadobudnutia alebo zvýšenia kvalifikovanej účasti viesť k okamžitému zmrazeniu hlasovacích práv navrhovaného nadobúdateľa.

výlučne jedného úradného jazyka Únie v ich písomnej komunikácii vrátane rozhodnutí dohľadu ECB.

ECB má so všetkými významnými úverovými inštitúciami písomné dohody o jazyku používanom v písomnej komunikácii a v súvisiacich rozhodnutiach dohľadu ECB. V prípadoch, keď je navrhovaným nadobúdateľom významná úverová inštitúcia, sa tak rozhodnutie ECB oznamuje v jazyku dohodnutom medzi ECB a príslušným dohliadaným subjektom. V prípade vypovedania dohody o používanom jazyku sa výpoveď týka len tých aspektov postupu dohľadu ECB, ktoré ešte neboli ukončené. Nový jazyk sa bude používať odo dňa účinnosti výpovede.

Ak navrhovaný nadobúdateľ nie je významnou úverovou inštitúciou a teda žiadna dohoda neexistuje, bude navrhovaný nadobúdateľ vyzvaný, aby potvrdil jazyk konania, ako aj jazyk, ktorý sa má použiť na oznámenie rozhodnutia ECB o kvalifikovanej účasti.⁵²

Ak začalo konanie na základe práva na vypočutie a navrhovaní nadobúdatelia požiadali o vypočutie v úradnom jazyku Únie, ktorý sa líši od jazyka používaného v rámci postupu dohľadu ECB, budú prijaté potrebné kroky.

⁵² Pri podaní oznámenia prostredníctvom portálu IMAS môže navrhovaný nadobúdateľ uviesť požadovaný jazyk v online dotazníku.

© Európska centrálna banka 2023

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefón +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.

Vysvetlenie jednotlivých pojmov sa nachádza v [glosári SSM](#) (len v angličtine).